

LA SENYORA DE LES MUNTANYES (-3500 anys)

Trobada al 2004 a la cova sepulcral de Montanissell (Coll de Nargó, Alt Urgell), per un equip d'aficionats a l'espeleologia d'Isona.
Ubicació: *Prehistòries*, sala 3.

La cova, d'origen càrstic, discorre per un estret passadís fins un pou que desemboca en una immensa galeria subterrània. En un racó d'aquest indret es van preservar les restes de vuit esquelets humans amb els seus aixovars funeraris així com ossos de cabres i ovelles.

El MAC va assumir la coordinació del projecte i la Universitat de Lleida la direcció científica. Es va organitzar un equip interdisciplinari d'arqueòlegs i antropòlegs que amb l'ajut del Grup de Rescat i Accions Especials del Cos de Bombers de Cerdanyola es van posar en marxa.

Aquesta troballa va ser considerada, de seguida, una troballa molt excepcional per l'estat de conservació de les restes òssies que ha permès fer diverses analítiques com la datació per Carboni 14 i l'ADN. Els esquelets estaven perfectament conservats, sense sediment al damunt, només amb una fina capa de calcita que els segellava. A la part central de la cambra destacava la que va ser anomenada **La senyora de les muntanyes**, una dona de 40-45 anys, guarnida amb un aixovar metàl·lic format per dos braçalets en espiral i una diadema de bronze molt singular. Feta amb una làmina de bronze presenta 4 petites perforacions indicadores d'un sistema de tanca i en els extrems una rica decoració en repujat.

Aquest conjunt metàl·lic és excepcional, l'únic trobat al nord-est peninsular, amb alguns paral·lels al sud de França i Suïssa. Les datacions fetes amb Carboni 14 situen la troballa en el bronze mig, ara fa 3500 anys. La bona conservació dels ossos ha permès fer un estudi genètic complet: el grup estava format per 3 adults i 5 menors de 20 anys. Els enterraments eren successius en el temps i els esquelets pertanyien a més d'una família o llinatge que compartia el mateix espai funerari.

Actualment està pendent de publicar-se els resultats que, sens dubte, donarà llum sobre com vivia aquesta comunitat prepirinenca.

Museu d'Arqueologia de Catalunya - Barcelona

